

** *		
19:45	18:48	י-ם
19:47	18:50	ת"א
19:47	18:50	חיפה
19:46	18:50	ב"ש

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הפרשה אוצר הסיפור

רבי דוד צבי שלמה מלעלוב | בזכות הצחוק

רבי דוד צבי שלמה ביזרמן מלעלוב נסתלק ה' אלול.
סיפר אחד מחסידיו: הישיש רבי יהודא לייב דייטש ז"ל מסטרופקוב שעוד נסע להגה"ק בעל דברי חיים מצאנז, דבק מאז בואו לירושלים ברבינו מרן הרה"ק הרדצ"ש זצוק"ל והתקשר אליו בכל נפשו. במוצאי שבת לאחר פטירתו ישבנו בסעודת מלווה מלכה לפני רבינו, והנה באמצע הדברים פתח הוא ז"ל ואמר:

שניים מחסידי לובלין יצאו לדרכם לבוא אל הרבי מלובלין ז"ל לימים הנוראים, בהיותם בדרך ולא היתה להם כבר אפילו פרוטה לפורטה. נדברו ביניהם שהאחד יצטייר כאדמו"ר והשני כמשמשו, ואופן זה ישיגו להם איזה כספים להחיות את נפשם ולהמשיך את דרכם.

שמעו שבאותו מקום נמצא נגיד אחד חשוך בנים שכבר סבב על פתחי הצדיקים להפקד בזש"ק, ויכנס אליו זה שיצטייר כמשמש לאמר לו כי הגיע הנה אדמו"ר גדול וחפץ להתאכסן אצלו. התרגז הנגיד ויאמר: כבר הכרתי לדעת את כל הרביים הללו שרק מוצצים כספים ואינם פועלים כלום, ואינני רוצה לדעת עוד לא מהם ולא מהמונם! אבל, השיבו המשמש, אדמו"ר כזה לא הכרת לדעת. הוא כותב קמיעות, והקמיעות פועלות לבטח!

הואיל ודבר זה היה באמת חדש לו, פעלו עליו דברי המשמש, ויכניס את האורחים לביתו והאכילם והשקם ונתן להם צידה לדרך וגם איזה מטבעות בכיסם. 'האדמו"ר' ישב וכתב קמיע ונתנה להנגיד צרורה וחתומה ויסעו להם לובלינה. אך בשנה הבאה כשהלכו שוב להרבי מלובלין ז"ל לימים הנוראים, כבר שכלו את דרכם שלא לעבור דרך אותו הישוב פן יכירם אותו הנגיד ויכלה בהם חמתו...

והנה בהכנסם אל הרבי מלובלין ז"ל ראו את אותו הנגיד בבית הרבי ז"ל, ויבהלו מאד ויסתירו את פניהם, אבל עד מהרה נפתעו לראותו נגש אל הרבי לכבדו בסנדקאות לבן אשר נולד לו. אז נתחזק רוחם ויגשו גם הם כמחותנים בשמחה זו...

פתח רבינו הקדוש מלובלין ז"ל ויאמר: הידעתם מה היה לאיש הזה? מחיצה של ברזל היתה חוצצת בעדו וכל התפילות שהיו הצדיקים מתפללים בעדו להפקד בזש"ק נפגשו במחיצה זו ולא יכלו לעבור בה. הייתם אתם אצלו, ומבלי דעת מה לעשות כתבתם לו קמיע שהכילה ארבע אותיות: מ.ק.מ.ד. (מטרה קוראוה מילקא דייא, בלע"ז כלומר, גם פרה זקנה נותנת חלב). זה עורר צחוק גדול בשמים עד שנראה נקע וסדק באותה המחיצה וכך יכלו לעבור התפילות של הצדיקים שהיו צבורות מכל השנים ועד מהרה נושע ונפקד לטובה.

(המשך בעמ' הבא)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

"תכלה שנה וקללותיה"

בתורה יש הרבה דיני מיתה, אבל חז"ל אומרים שסנהדרין שהורגת אחת לשבע שנים – ויש אומרים אחת לשבעים שנה – נקראת "קטלנית" (ומשלב מסוים בית דין אינם הורגים כלל). זו הוכחה שגם בנגלה דאורייתא המגמה היא להפחית את הדינים ולהגביר את החסדים, ובמובן שזו המגמה של גילוי האור החדש של פנימיות התורה.

חז"ל אומרים שקוראים את התוכחה שפרשת **כי תבוא** (בגימטריא **תוכחה**) לפני ראש השנה כדי לקיים "תכלה שנה וקללותיה" ולהכנס ל"תחל שנה וברכותיה". קראנו היום בפרשה גם יא ארורים וגם צח קללות. כתוב ש"ארור" הוא לשון אור ושגם בקללה יש מובן של אור מבריק, כמו "נחשת קלל" (לפעמים מסבירים שקללה היא לשון קול, ביחס לאור וגילוי של ברכה, אבל כתוב שיש גם בקללה מובן של אור).

אפשר להסביר שהאור של השנה הקודמת, יחסית לאור החדש שצריך להתגלות, הוא אור של ארור, הברקה של קללה – האור הזה צריך להסתלק לשרשו, לא לחזור יותר, ובמקומו מאיר אור חדש שכולו ימין וחסד. באור החדש גם הקללות והתוכחות מקבלות פירוש חדש וממותק, פירוש של ברכה, כדרך פנימיות התורה בכלל והחסידות בפרט.

(שבת כי תבוא תשפ"ד)

אוצר התבונה

תשובה מאהבה

ידוע שהתשובה מורכבת משתי בחינות – חרטה על העבר וקבלה על העתיד. אדמו"ר הזקן פוסק בתניא שעיקר התשובה מהתורה הוא הקבלה לעתיד. הוא לא אומר שלא צריך להתחרט – צריך! – אבל עיקר התשובה הוא עזיבת החטא, לקבל על עצמו לא לשוב לרע עוד. חרטה על העבר היא יחסית מתוך יראה ואילו קבלה על העתיד היא מתוך האהבה. לכן בחסידות העיקר הוא הקבלה לעתיד, כי זו תשובה מאהבה.

בתוך המלה חרטה יש אותיות חטא. זהו פשט, מורגש שם החטא שחטאתי לה'. מהי היראה שם? שאני פוחד שאני ח"ו תפוס בחטא, שאני כל כך שקוע בתוך החטאים שלי, ר"ל, עד שלא אוכל לקום, לא אוכל לצאת מהחטא. הרב המגיד אומר שהתשובה האמתית היא מתוך יאוש. תשובה היא ממצב שאני מיואש. הוא כותב

אפילו יותר מזה, כמעט שהקב"ה, אבי שבשמים, מיואש ממני. אם בכל אופן אני, בן המלך שהתרחק – וה' כבר התייאש ממני מזמן – פתאום עושה תשובה וחוזר לאבי שבשמים, התענוג, האתהפכא, גדול עד מאד, שאחרי היאוש עשיתי תשובה (מאהבה). רק תשובה מאהבה תוציא אותי מהיאוש.

כמה שוה יאוש? 317. כמה שוה תשובה? 713. מספרים-ספרות 'חברים', השתקפות בראי. צריך לעשות תשובה מעומקא דלבא, עומק הלב המתעורר דווקא מתוך עומק הקליפה, מתוך השקיעה בשער הנון של הטומאה – משמה צריך לעשות תשובה. במצרים לא עזרה תשובה כדי לצאת משער הנון, אבל עכשיו, בגאולה האחרונה, היא תעזור. מי שנפל בשער הנון הוא במצב של יאוש, אבל "אין שום יאוש בעולם כלל", "אין אבוד", תמיד אפשר לתקן ולעשות תשובה – "אין לך דבר העומד בפני התשובה". אבל חשוב להבין את הניגוד בין היאוש והתשובה, להרגיש אותו, ולעשות תשובה מתוך היאוש. לכן כל ישראל עתידים לעשות תשובה, גם האובדים והנדחים שנפלו לשער הנון. איזו תשובה יעשו? תשובה מאהבה.

(י"ט כסלו פ"ו)

אוצר קצר

רבינו בחיי: "כבד את הוי' מהונך"

רבינו בחיי כתב בהקדמתו לפרשת כי תבוא: "כבד את הוי' מהונך ומראשית כל תבואתך. וימלאו אסמין שבע ותירוש יקבין יפרצו" (ראה רבינו יונה עה"פ). בא שלמה המלך ללמדנו את מדת הבטחון (כמבואר ברבינו יונה שם) בפזמון ממונו לצדקה, ואל ידאג שיחסר לו, אדרבה "יש מפזר ונוסף עוד", כנ"ל, וכן נאמר "נותן לרש אין מחסור". (כ"ח חשוון פ"ו)

אוצר הפתגם

כאשר ה' מפיל את האדם, בהשגחתו הפרטית, התכלית היא שיעלה את הניצוצות מאותו מקום – אבל אם אדם מפיל את עצמו בכוונה הוא לא יצליח להעלות את הניצוצות ויש חשש שיסאר בעצמו בעמקי הקליפות, וזהו איסור גמור.

(שבת פר' וירא פ"ה)

המשך מ'אוצר הסיפור':
והנה, המשיך הצדיק, ר' יהודא לייב כשעלה למעלה שאלוהו שם, חסידו של מי הוא, וישיב כי הוא חסיד שלי, ויהי שם צחוק גדול, דוד גם הוא רבי?! וכך התחמק ונכנס בינתים... בגמרו את דבריו ובראותו את רושם הדברים שעשה עלינו, אמר להביא מים אחרונים ולברך. ויהי לפלא כי לאח"כ נודע שרגעים אחדים

לפני פטירתו ביקש רבי יהודא לייב ז"ל מבניו להזכירהו אחר כך לפני הרבי זצ"ל. ווארט מפורסם של הבעל שם טוב שואל, מדוע 'מנהג העולם' שבאשר מישוהו מועד ונופל צוחקים הסובבים? לכאורה, זה פשוט אינסטינקט – ולא יפה במיוחד. למה לצחוק על יהודי מסכן שנפל? אך הבעל שם טוב אומר אחרת: הצחוק הספונטני נובע מכך שעל האדם הנופל מתוחים דינים – ודווקא הצחוק והשמחה ממתיקים אותם. יתכן שזה שצחוק לא יודע מכך, ושואל את עצמו "למה צחקתי?" – אבל כך מושרש בטבע, ודווקא כדי שהנופל יוכל לקום: "שבע יפול צדיק וקם".

בנוסף, אם בדרך כלל צוחקים הסובבים על הנופל, ובכך ממתיקים מעליו את הדין, הרי שכאן צחק הצדיק על עצמו: הוא משווה את עצמו בדרך משעשעת לצמד חסידים אבוד, ומצהיר כי הוא בעצם "צדיק מתחזה" שכל הטוב שהוא פועל נובע מכך שהיומרות שלו להיות רבי ומנהיג מגוחכות לחלוטין.

הרבי מלעלוב מרגיש תמיד שהוא "בר נפלא" כדוד שעל שמו נקרא. הוא חש כי הוא בפני עצמו אינו כלום, וכל מה שיש בו הוא מה' יתברך ומאבותיו הקדושים – כשם שהחסידים בסיפור רק פתחו את הפתח עבור תפילות כל הצדיקים. כך הצדיק "מפיל את עצמו" ומשתעשע בצחוק אודות עצמו, ובאמצעות הצחוק מסייע לחסיד שנפטר.

(מתוך נפלאות פר' שופטים פ"ה)